

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 – 16472563
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

14 Ağustos 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

7/60603 GK 111
7/60605-60606 GK 111
7/60526 GK 112
7/61044-61046 GK 117
7/61068 GK 117
7/61050 GK 117
7/61167 GK 117
7/61170-61171 GK 117
7/61643 GK 119
7/61816 GK 125
7/61818 GK 125

VAN MİLLETVEKİLİ
SAYIN MAHMUT DİNDAR'IN
TBMM 7/41170 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

Türkiye’de TOKİ üzerinden yürütülen iş ve işlemlerin şeffaf yürütülmesi, bu bağlamda konut ve arsa ve talebinin adil yönetilmesi ve keyfi uygulamaların önüne geçilmesi hukuk ve hakkaniyetin gereği olacaktır.

Van’da ve birçok ilde yürütülen “İlk Evim Müstakil Arsa Projesi” kapsamında “Asil olarak hak sahibi” olduğu ifade edilen kişilerden toplamda 180.000-200.000 arasında para toplanarak hak sahibi olacakları ifade edilmiştir. Daha sonra “E-devlet üzerinden” hak sahibi oldukları ifade edildiği ve bunun üzerine yine 70.000 TL daha alındığı, ancak 2022’den bu yana söz konusu hak sahiplerine yönelik herhangi bir konut ve arsa tahsisinin yapılmadığı ifade edilmektedir. Hak sahibi olanlara yapılan bildirimde 2 yıl içerisinde arsa tahsislerinin yapılacağı da ifade edilmesine rağmen ve 4 yıl geçmesine rağmen herhangi bir açıklama ve bilgilendirme yapılmamıştır.

En son yapılan TOKİ ev kura çekimlerinden de bu kapsamdaki kişilerin yararlandırılmadığı ve binlerce kişinin ödeme yapmasına rağmen yeterli düzeyde bilgilendirilmediği, yaptıkları ödemelerin akibetine dair net bir bilgilendirme yapılmadığı ve yıllardır bekleyen binlerce yurttaş herhangi bir yakın takvimde bir plan sunulmadığı ifade edilmektedir.

Bakanlığın ve TOKİ İdaresinin Van’da ve diğer illerde yürütülen “İlk Evim Müstakil Arsa Projesine dair” öncelikle bu proje kapsamında hak sahibi olan yurttaşlara ve genel olarak kamuoyuna kapsamlı bir bilgilendirme yapması gerekmektedir. Yurttaşların bu kapsamda bilgi edinme haklarını kullanabilecekleri bir bilgi edinme mekanizması da kurulmalı ve işleyiş şeffaflaştırılmalıdır. Yurttaşların verdiği ön-ödeneklerin enflasyona karşı korunması ve bu bağlamda hak kayıplarının önüne geçilmesi için tedbir alınması gerekmektedir.

Bu bağlamda:

- 1- “İlk Evim Müstakil Arsa Projesi” ne zaman uygulanmaya başlanmıştır? Bu kapsamda arsa veya konut tahsis edilen yurttaş sayısı kaçtır?
- 2- “İlk Evim Müstakil Arsa Projesi” kapsamında Türkiye genelinde ödenek, taksit ve benzeri adlar altında para alınan yurttaş sayısı kaçtır? Bu kişilerden ne kadarına “Asil olarak hak sahibi” olduğu bilgisi tebliğ edilmiştir? Bu kişilerden arsa veya konut sahibi olan kişi sayısı yıllar itibariyle kaçtır?
- 3- “İlk Evim Müstakil Arsa Projesi” kapsamında Van’da hak sahibi olduğu tebliğ edildiği ve ödenek alındığı halde hakkı teslim edilmeyen yurttaş sayısı kaçtır?
- 4- “İlk Evim Müstakil Arsa Projesi” kapsamında Van’daki yurttaşlara hakları ne zaman teslim edilecektir?

- 5- “İlk Evim Müstakil Arsa Projesi” kapsamında yıllar önce yurttaşlardan toplanan paraların enflasyona ve değer kaybına karşı korunması amacıyla alınan tedbirler nelerdir?
- 6- TOKİ idaresi kapsamında konut, arsa ve diğer teslimatların şeffaf, adil ve hukuka uygun yapılabilmesi amacıyla alınan tedbirler nelerdir?
- 7- “İlk Evim Müstakil Arsa Projesi” kapsamında yurttaşların şikayetleri ve itirazlarını takip etmek amacıyla oluşturulmuş bir mekanizma mevcut mudur? Bu bağlamda yapılan şikâyet ve başlatılan soruşturma sayısı kaçtır?

CEVAPLAR

- 1- Türkiye genelinde İlk Evim Arsa Projesi kapsamında, 69 il merkezi ile birlikte 624 ilçede Toplu Konut İdaresi (TOKİ) Başkanlığına 200.000 adet müstakil arsa ve 800.000 müşterek arsa hissesi olmak üzere toplamda 1.177.000 adet başvuru yapılmış olup, 722.698 adet başvuru geçerli sayılmıştır. 607.350 adet müstakil arsa başvurusu ile 115.348 adet müşterek arsa başvurusu için tahsis sayılarına göre çekilen hak sahipliği kuraları sonucunda, 131.988 adet müstakil arsa, 103.451 adet müşterek arsa olmak üzere toplamda 235.439 adet hak sahibi belirlenmiştir. 153.642 hak sahibi için tahsis sürecine geçilmiştir. Proje arsa tahsis projesi olup, konut tahsisi söz konusu değildir.
- 2- TOKİ tarafından İlk Evim Arsa Projesi kapsamında başvuru, ön katılım, sözleşme bedelleri olarak toplamda 235.439 adet hak sahibinden bedel alınmıştır.
- 3- Van ili genelinde İlk Evim Arsa Projesi kapsamında Toplu Konut İdaresi (TOKİ) Başkanlığına 6 ilçede toplamda 8.727 adet başvuru yapılmış olup, 7.145 adet başvuru geçerli sayılmıştır. 6.228 adet müstakil arsa başvurusu ve 917 adet müşterek arsa başvurusu için tahsis sayılarına göre çekilen hak sahipliği kuraları sonucunda 3.337 adet müstakil arsa ve 917 adet müşterek arsa olmak üzere toplamda 4.254 adet müstakil arsa ve müşterek arsa için hak sahibi belirlenmiştir.
- 4- Van ili genelinde TOKİ tarafından İlk Evim Arsa Projesi kapsamında 6 ilçede bugüne kadar 3.284 adet hak sahibi için planlama çalışmaları tamamlanmış ve tahsis süreçlerine geçilmiş olup, kalan hak sahipleri için planlama çalışmaları devam etmektedir.

Van İli'nin Merkez İlçesi'nde İlk Evim Müşterek Arsa Projesi kapsamında TOKİ tarafından 666 adet hak sahibi için banka sözleşme süreçleri tamamlanmıştır. Hak sahiplerinin eksik evraklarını tamamlanmasını müteakip tapu devir süreci başlatılacaktır.

Van İli'nin Merkez İlçesi'nde İlk Evim Müstakil Arsa Projesi kapsamında, 2.000 adet hak sahibi için Edremit İlçesi'nin Eskicami Mahallesinde 1.100 adet arsa için imar planları kesinleşmiş olup, Toplu Konut İdaresi (TOKİ) Başkanlığınca imar uygulaması çalışmaları devam etmektedir. İmar uygulaması çalışmalarının tamamlanmasının akabinde yer belirleme kuraları çekilecek olup, banka sözleşme sürecine başlanacaktır.

TOKİ tarafından kalan 900 adet hak sahibi için planlama çalışmaları devam etmekte olup, tamamlanmasının akabinde ön katılım sürecine başlanacaktır.

Toplu Konut İdaresi (TOKİ) Başkanlığınca proje lansmanının yapıldığı tarihten bu yana planlama alanı tespiti ve 3194 sayılı İmar Kanunu mevzuatı çerçevesinde talep toplanan ilçelerde proje alanlarının yer seçimi, kurum görüşlerinin toplanması (25'in üzerinde kurum), hâlihazır harita üretilmesi, imar planına esas jeolojik ve jeoteknik etüt raporlarının hazırlanması, imar planlarının hazırlanması, onaylanması, plan askı süreçleri ve imar uygulamalarının yapılması gibi her bir proje için ayrı ayrı devam eden süreçler tamamlandıktan sonra tahsis sürecine geçilebilmektedir.

- 5- İlk Evim Arsa Projesi kapsamında TOKİ'ye ödemeler 775 sayılı Gecekondu Önleme Kanunu'nun belirlediği çerçevede, 10 yılda 10 eşit taksitle ve vade farksız olarak gerçekleşmekte olup, ödemelerin sabit taksitlerle olması sebebiyle hak sahiplerinin enflasyona karşı kaybı oluşmamaktadır.
- 6- Toplu Konut İdaresi (TOKİ) Başkanlığı tarafından vatandaşlarımıza SMS ile bilgilendirme yapılmaktadır. Ayrıca resmi web sitesindeki "Duyurular" bölümünde ve e-devlet aracılığıyla yapılan bilgilendirmeler ile bütün süreç şeffaf, adil ve hukuka uygun olarak yürütülmektedir.
- 7- Türkiye genelinde İlk Evim Arsa Projesi kapsamında bilgi almak için direkt Toplu Konut İdaresi (TOKİ) Başkanlığına yapılan başvurular, sosyal medya hesaplarından yöneltilen sorular, bilgi edinmeler, Cimer, Alo 181 ve TOKİ'den bilgi almak isteyen vatandaşlarımıza gerekli bilgilendirmeler yapılmaktadır.